

Lesní technik/technička pro obchod, expedici a dopravu dříví (kód: 41-062-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Lesní technik pro obchod, expedici a dopravu dříví
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Organizace expedice dříví	4
Optimální volba sortimentace a kvality surového dříví	4
Kontrola dodržování výroby sortimentů dříví	4
Přejímka vytěženého dřeva	4
Vedení evidence v oblasti těžby dříví	4
Kontrola dodržování BOZP, PO a pracovních postupů v těžební činnosti	4
Vyhotovování výkazů o práci v lese	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Organizace expedice dříví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat motorová vozidla v modifikacích určených pro lesní hospodářství, přípojná vozidla, vybavení vozidel, nakládací zařízení	Ústní ověření
b) Popsat rozdělení a význam skladů dříví a stroje pro vnitroskladovou dopravu	Ústní ověření
c) Popsat zásady vagonování a dopravy dříví po železnici s důrazem na dodržování zásad BOZP	Ústní ověření
d) Vysvětlit používání jednotek prostorového rozdělení lesa, prakticky se orientovat v lesnických mapách	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Stanovit zajištění odbytu dřevní hmoty na základě těžebního plánu a prodejních smluv	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Rozvrhnout na stanoveném úseku nasazení dopravních prostředků podle technologických možností a ekonomických kalkulací, při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Popsat způsoby dopravy dříví k odběratelům dřevní hmoty a vysvětlit obchodní parity	Ústní ověření
h) Vyjmenovat možné způsoby krátkodobého a dlouhodobého skladování dřevní hmoty	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Optimální volba sortimentace a kvality surového dříví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit lesnický důležité dřeviny podle habitu, letorostů a asimilačních orgánů, popsat a rozlišit dřevo těchto dřevin podle makroskopických znaků, pracovat s určovacími klíči	Praktické předvedení
b) Popsat použití dříví s ohledem na jeho fyzikální a mechanické vlastnosti, popsat zásady ochrany vyráběného dříví proti znehodnocení	Ústní ověření
c) Rozpoznat vady dříví, zhodnotit a změřit jejich rozsah a jejich vliv na upotřebitelnost dřeva	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat jednotlivé sortimenty dříví a navrhnout nejvhodnější sortimentaci pro daný porost před započítáním těžby dříví	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vydruhovat strom na jednotlivé sortimenty s ohledem na co nejvyšší zpeněžení	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Vypracovat písemné zadání sortimentace pro podřízené pracovníky	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola dodržování výroby sortimentů dříví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést kontrolu sortimentace a převzít pracoviště	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Přejímka vytěženého dřeva

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat zákonné měrné jednotky používané v lesnictví a dendrometrickou symboliku, zásady měření v lesnické praxi a způsoby měření	Ústní ověření
b) Charakterizovat dendrometrické pomůcky pro měření délek a tloušťek kulatiny a popsat jejich využití	Ústní ověření
c) Vypočítat objem kulatiny pomocí vzorců, pracovat s objemovými tabulkami používanými v lesnické praxi	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vypočítat objem ostatních sortimentů, popsat označování sortimentů	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Provést příjem dříví včetně kontroly měření, třídění a označování dříví	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení evidence v oblasti těžby dříví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vytvořit a zpracovat číselníky dříví, sumarizovat číselníky	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zpracovat měsíční evidenci pohybu a zásob dříví	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyplnit dodací list	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola dodržování BOZP, PO a pracovních postupů v těžební činnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence v lesním hospodářství, vysvětlit důležitost dodržení pracovních a technologických postupů pro správný a bezpečný průběh těžební činnosti a uvést zákonem zakázané činnosti v lese	Ústní ověření
b) Popsat problematiku provozu strojů, vlastnosti a použití běžných provozních materiálů, jako jsou paliva, maziva a ostatní provozní materiály s ohledem na zásady hygieny, bezpečnost práce a ochranu životního prostředí při jejich používání, uvést příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci	Ústní ověření
c) Identifikovat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a navrhnout způsob odstranění závad a možných rizik, uvést povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat první pomoc při náhlém onemocnění nebo úrazu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyhotovování výkazů o práci v lese

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit běžné pracovní záznamy vedené pro činnosti související s obchodní činností, expedicí a dopravou dříví z oblasti BOZP a PO, docházku pracovníků, čerpání pracovních prostředků a pohonných hmot	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

U kompetence "Organizace expedice dříví" v kritériu a) se přípojnými vozidly rozumí přívěsy, polopřívěsy a návěsy. Vybavením vozidel se rozumí oplený, klanice a poutací zařízení. Nakládacím zařízením se rozumí hydraulické ruky.

U kompetence "Optimální volba sortimentace a kvality surového dříví" v kritériu a) uchazeč určí lesnický důležité dřeviny. Jedná se o následující:

Jehličnaté: smrk, jedle douglaska, borovice, vejmutovka, modřín

Listnaté: dub, buk, habr, javor, jasan, jilm, akát, bříza, jeřáb, ořešák, třešeň, jabloň, hrušeň, lípa, olše, topol, vrba, jírovec

Uchazeč určuje všechny výše uvedené lesnický důležité dřeviny a musí správně určit minimálně 80 % taxonů.

V kritériu f) se zadáním pracovních činností rozumí sortimentace s důrazem na ochranu lesa, BOZP a PO

U kompetence "Kontrola dodržování výroby sortimentů dříví" se v kritériu a) kontrolou sortimentace a převzetím pracoviště rozumí prověření dodržení zadané sortimentace, kontrola dodržování ochrany lesa, BOZP a PO.

Jedná se o kontrolu dle Nařízení vlády č. 339/2017 Sb., o bližších požadavcích na způsob organizace práce a pracovních postupů při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru.

U kompetence "Vedení evidence v oblasti těžby dříví" v kritériu a) uchazeč vypracuje jeden číselník na dlouhé dříví – surové kmeny, vypracuje jeden číselník na výřezy a vypracuje jeden číselník na rovnané dříví

Pro účely posouzení vad dříví, kvality surového dříví a při sortimentaci se použijí Doporučená pravidla pro měření a třídění dříví v ČR v aktuálním znění.

Zkoušku je nutné absolvovat v lesním porostu a na lesním skladě.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na lesnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti lesní výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti lesnictví.
- b) Vyšší odborné vzdělání v oblasti lesnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti lesní výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti lesnictví.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na lesnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti lesní výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti lesnictví.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícími orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkušební místnost, psací potřeby, kalkulačka
- lesnická mapa
- formuláře používané v lesním hospodářství: číselníky, dodací listy, výkazy evidence dřevní hmoty, výkazy provozu mechanizačních prostředků, pracovní výkazy
- lesní porosty umožňující rozsahem a strukturou provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro danou činnost rozpracovaný těžný porost, dříví na skládkách - lokalita OM (odvozní místo) nebo MS (manipulační sklad)
- lesnická měřidla (pásmo, průměrka, výškoměrná lať), lesnická křída, lesnické barvy
- kubírovací tabulky objemu dříví
- těžební plán
- prodejní smlouvy
- atlas habitu, letorosty, asimilační orgány lesnický důležitých dřevin a vzorky dřeva lesnický důležitých dřevin
- OOPP (osobní ochranné pracovní prostředky) pro zkoušeného i zkoušejícího
- Doporučená pravidla pro měření a třídění dříví v ČR v aktuálním znění

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro lesní a vodní hospodářství a životní prostředí, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Lesní společnost Královský Hvozd, a. s.

Triumfa Energo, s. r. o.

Lesy České republiky, s. p.

Středočeský kraj – Odbor životního prostředí

Hradecká lesní a dřevařská společnost, a. s.

Lesní společnost Broumov Holding, a. s.

Hanušovická lesní, a. s.